

mindre kundskabsprøve, der kunne give vejledning om mulighederne for senere at bestå prøven.

Det var ikke udkastets hensigt, at der skulle iværksættes særlig uddannelse til prøven.

Medens udkastet således ikke indeholdt nogen begrænsning efter tidligere uddannelse, indgik der i udkastet en bestemmelse om, at kirkeministeren af økonomiske og kapacitetsmæssige grunde kunne fastsætte et maksimum for, hvor mange personer der årligt kunne indstilles til prøverne.

Udkastet blev i sommeren 1984 forelagt biskopperne, de teologiske fakulteter, det i henhold til lovens § 3 nedsatte udvalg, Den Danske Præsteforening og Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer til udtalelse. Landsforeningen stiller sig afventende, medens de øvrige afgivne svar udtrykker alvorlig bekymring for virkningen af lovforslagets gennemførelse. Biskopperne nærer tvivl om mulighederne for en rimelig administration af forslagsudkastet. Endvidere er biskopperne betænkelige ved de private uddannelsesinstitutioner, som udkastets gennemførelse må ventes at afføde. Væksten i sådanne – eventuelt med særligt kirkeligt præg – vil kunne få konsekvenser for universiteternes undervisnings- og forskningsmuligheder.

Høringssvarene vil i deres helhed blive tilsendt folketingets kirkeudvalg samtidig med lovforslagets fremsættelse.

Til trods for de bestræbelser, der er udfoldet siden 1980 for at tilvejebringe et grundlag for en revision af loven, må det konstateres, at der endnu ikke foreligger et sådant grundlag, der kan opnå rimelig tilslutning fra de folkekirkelige myndigheder og organisationer. Et fornyet udvalgsarbejde må derfor anses for nødvendigt. Det er hensigten at nedsætte et sådant udvalg straks efter folketingets behandling af dette lovforslag. Med henblik på at sikre, at alle principielle opfattelser kommer til udtryk i og behandles i udvalget er det tanken at indbyde repræsentanter for de politiske partier til at deltage i udvalgsarbejdet.

Medens tiden således ikke er moden til en tilbundsgående revision af loven, er der fra alle sider enighed om, at der er et påtrængende behov for en ophævelse af bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3. Denne bestemmelse – den såkaldte »akademikerparagraf« – giver mulighed for, at personer, der ved en højere læreanstalt her i landet har bestået den anden afsluttende prøve end den teologiske, kan få tilladelse til at søge præstestilling.

I takt med, at beskæftigelsesmulighederne er forringet for andre akademikere, er antallet af ansøgninger om tilladelse til at søge præstestilling forøget.

I de seneste 4 år er der efter akademikerparagraffen givet følgende antal tilladelser til at søge præstestilling:

1981: 14
1982: 18
1983: 19
1984: 22

Der har været tilsvarende stigning i ledighedstallene for teologiske kandidater. Antallet af anmeldte ledige arbejdsløshedsforsikrede teologer, der i januar 1984 udgjorde ca. 80, forventes i januar 1985 at blive ca. 100.

Som indledningsvis nævnt begrundedes akademikerparagraffens optagelse i loven i 1962 med en forventning om, at en bredere rekruttering til præstestillinger ville kunne skabe fornyelse og nye perspektiver i folkekirken. Det er imidlertid i stigende grad unge akademikere med ingen eller kun kort erhvervs erfaring, som ansøger om tilladelse til at søge præstestilling.

Bl.a. på grundlag af de erfaringer, der er gjort under særuddannelsen i 1971–81, kan der rejses tvivl om rimeligheden af den fortrinsstilling, som loven giver andre akademikere end teologiske kandidater i forhold til grupper med anden uddannelse end den akademiske.

I de seneste år er ansøgninger efter akademikerparagraffen behandlet under hensyntagen til, at bestemmelsen kunne forventes ophævet eller ændret. Tilladelser til at indstille sig til en særlig prøve er derfor i alle tilfælde gjort betinget af, at prøven afvikles inden 1. juli 1985. Denne dato er derfor foreslået som ikrafttrædelsesdato.

Der er imidlertid på tidligere tidspunkter givet væsentligt længere frister for aflæggelse af prøve. I enkelte tilfælde udløber fristen først i efteråret 1985. Da det næppe vil være rigtigt at afkorte givne frister på så sent et tidspunkt, foreslås en overgangsbestemmelse, hvorefter tilladelse til at søge præstestilling i sådanne tilfælde kan gives, blot prøven består inden 1. juli 1986.

Udgifter til afholdelse af særlige prøver efter lovens § 2 afholdes af fællesfonden (landskirkeskatten). Lovforslagets gennemførelse vil medføre en besparelse for fællesfonden (landskirkeskatten) på ca. 225.000 kr. årlig.